

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1 – Wereld: Bbp en bevolkingsomvang in Japan, India en de Verenigde Staten

1 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat een groeiende bevolking een positief effect heeft op de groei van het bbp / een krimpende bevolking de groei van het bbp afremt.

2 maximumscore 2

Juiste maatregelen zijn:

- het stimuleren van geboortebeperking
- het aantrekken van buitenlandse investeringen
- het bestrijden van de bureaucratie / corruptie
- het investeren in onderwijs

per juiste maatregel

1

3 maximumscore 2

Uit de redenering moet blijken dat

- Japan nauwelijks grond- en brandstoffen heeft en de Verenigde Staten wel
- zodat door de stijgende prijzen Japan relatief meer geld kwijt zal zijn aan het importeren van grond- en brandstoffen dan de Verenigde Staten

1

1

4 maximumscore 2

- Een juist argument voor de stelling is dat het bbp per inwoner van Japan in 2050 nog steeds (relatief) hoog is
- Een juist argument tegen de stelling is dat het bbp van Japan in 2050 relatief klein zal zijn / het aandeel van Japan in de wereldeconomie in 2050 zal zijn afgenomen

1

1

Opgave 2 – Wereld: Chinese investeringen in Sudan en Ethiopië

5 maximumscore 2

Uit de redenering moet blijken dat

- brandstoffen nodig zijn voor de groeiende economie van China 1
- de aanleg van infrastructuur nodig is om brandstoffen richting havens / China te vervoeren 1

6 maximumscore 2

Een juiste redenering is:

- China kan de investeringen in de brandstoffen en infrastructuur alleen doen met medewerking van de regering van Ethiopië 1
- en met de investeringen in overheidsgebouwen komt China deze regering tegemoet 1

7 maximumscore 3

- Egypte 1
- Juiste redenen zijn: 2
 - Egypte ligt helemaal benedenstrooms aan de Nijl (en lijdt dus onder alle ingrepen die verder bovenstrooms worden gedaan).
 - Egypte is voor de watervoorziening vrijwel helemaal afhankelijk van de hoeveelheid binnenkomend Nijlwater. / Egypte heeft nauwelijks andere waterbronnen dan de Nijl.

Opmerking

Voor iedere juiste reden 1 scorepunt toekennen.

8 maximumscore 2

Juiste oorzaken zijn:

- Het grootste deel van de winst vloeit af naar Chinese bedrijven.
- De Chinese bedrijven nemen relatief weinig Ethiopische of Sudanese werknemers in dienst / nemen vooral Chinese werknemers in dienst.
- De overheden investeren het geld van de Chinese investeringen niet optimaal in zaken die de bevolking ten goede komen.

per juiste oorzaak

1

Opgave 3 – Aarde: Mount Saint Helens

9 maximumscore 3

- een caldera 1

Uit de uitleg moet blijken dat

- de uitbarsting gepaard ging met een explosie (oorzaak) 1
 - waardoor de top van de vulkaan geschoten werd (gevolg) 1
- of
- bij de uitbarsting de magmakamer geleegd werd (oorzaak) 1
 - waardoor de vulkaan instortte (gevolg) 1

10 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- bij de Cascade Range subductie plaatsvindt, terwijl in California sprake is van een transforme/transversale plaatgrens (oorzaak) 1
- waardoor onder de Cascade Range de wegduikende plaat smelt en magma opstijgt, terwijl dit in California niet gebeurt (gevolg) 1

11 maximumscore 2

Juiste kenmerken zijn:

- Het hypocentrum ligt ondiep.
- De aardbevingen vinden onder of vlak bij de vulkaan plaats.
- De aardbevingen hebben een kleine magnitude.

per juist kenmerk 1

12 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- door een (vulkanische) aardbeving een aardverschuiving plaatsvond (oorzaak) 1
- waardoor het gewicht van de vulkaankegel dermate afnam dat deze de druk van de magmahaard niet meer weerstond (gevolg) 1

Opgave 4 – Aarde: Klimaat in China

13 maximumscore 2

- a: Ürümqi
 b: Beijing (Peking)
 c: Hongkong (Xianggang)
 d: Shanghai

indien vier antwoorden juist	2
indien drie of twee antwoorden juist	1
indien één of geen antwoord juist	0

14 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste uitleg zijn:

- In die periode ligt er ten noorden van Haikou een gebied met lage luchtdruk / ligt de ITCZ in de buurt van Haikou (oorzaak) 1
 - waardoor de lucht opstijgt (en er veel condensatie zal plaatsvinden) (gevolg) 1
- of
- In Haikou is in die periode sprake van zuidwestelijke wind (oorzaak) 1
 - waardoor er veel vocht vanaf zee wordt aangevoerd (gevolg) 1

15 maximumscore 2

- E-klimaat / polair klimaat
 belangrijkste oorzaak: de grote hoogte / ligging in de bergen 1
- B-klimaat / aride klimaat
 belangrijkste oorzaak: de geringe invloed van de zee / de ligging diep landinwaarts 1

Opmerking

Alleen voor de juiste combinatie van het klimaat en de belangrijkste oorzaak dient 1 scorepunt toegekend te worden.

16 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste uitleg zijn:

- In de winter waait de wind vooral vanuit het noorden / vanuit Siberië (oorzaak) 1
 - waardoor er lucht wordt aangevoerd die een grote afstand boven land heeft afgelegd (en dus droog is) (gevolg) 1
- of
- In de winter bevindt zich boven China een gebied met hoge luchtdruk (oorzaak) 1
 - waardoor de lucht daalt (en er geen neerslag ontstaat) (gevolg) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5 – Zuidoost-Azië: Fysisch-geografische verschijnselen in Zuidoost-Azië

- 17 maximumscore 1**
door convergentie van de Indisch-Australische plaat en de Euraziatische plaat
- 18 maximumscore 2**
Uit de beschrijving moet blijken dat
- de bergtop in het verleden bedekt was door een gletsjer 1
 - die (met meegevoerde stenen) het landschap glad schuurde 1
- 19 maximumscore 2**
Juiste oorzaken zijn:
- Het stroomgebied van de Irrawaddy is groter dan dat van de Salween (dat heel smal is doordat het ingeklemd ligt tussen bergen).
 - Het bovenstroomse deel van het stroomgebied van de Salween ligt in een droog gebied (Tibet), terwijl het stroomgebied van de Irrawaddy vrijwel helemaal in een gebied met een moessonklimaat ligt.
- per juiste oorzaak 1
- 20 maximumscore 2**
- de grote uitspoeling van voedingsstoffen / de aanwezigheid van een laterietlaag 1
 - In deltagebieden wordt bij overstromingen vruchtbaar slib afgezet 1
- 21 maximumscore 2**
Juiste oorzaken zijn:
- De Golf van Thailand ligt beschermd ten opzichte van plaatsen waar zeebevingen voorkomen die een tsunami veroorzaken.
 - De zeebodem in de Golf van Thailand is lang ondiep (waardoor tsunami's hun kracht al kwijt zijn voor ze het land bereiken).
- per juiste oorzaak 1

Opgave 6 – Zuidoost-Azië: Demografische ontwikkelingen in een aantal landen in Zuidoost-Azië

22 maximumscore 2

- 1: Vietnam
- 2: Laos
- 3: Thailand
- 4: Singapore

indien vier antwoorden juist	2
indien drie of twee antwoorden juist	1
indien één of geen antwoord juist	0

23 maximumscore 1

- 1: juist
- 2: onjuist

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, dient 1 scorepunt te worden toegekend.

24 maximumscore 2

Een juiste redenering is:

- Het aandeel van de productieve leeftijdsgroep is groter geworden / het aandeel van de improductieve leeftijdsgroepen is afgenomen 1
- zodat de groei van het bnp minder werd afgeremd door kosten die samenhangen met de improductieve leeftijdsgroepen 1

25 maximumscore 3

- leeftijdsdiagram 4 1
- Juiste maatregelen zijn: 2
 - Dit land kan arbeidsmigranten uit andere landen binnen laten.
 - Dit land kan geboorten stimuleren (via bijvoorbeeld subsidies).

Opmerking

Voor iedere juiste maatregel 1 scorepunt toekennen.

Opgave 7 – Leefomgeving: Het regiem van de Rijn en zijrivieren in Duitsland

26 maximumscore 3

- in de winter 1
- Juiste oorzaken zijn: 2
 - de geringe verdamping in de winter
 - In de winter is er minder vegetatie / bladerdek.

Opmerking

Voor iedere juiste oorzaak 1 scorepunt toekennen.

27 maximumscore 2

Een juiste uitleg is:

- Tussen 1882 en 1955 heeft veel kanalisatie / verstening / ontbossing plaatsgevonden (oorzaak) 1
- waardoor de waterafvoer van de rivier in 1955 versneld verliep ten opzichte van 1882 (gevolg) 1

28 maximumscore 2

Een juiste redenering is:

- Door de getroffen maatregelen is er meer ruimte voor de rivier / wordt het water bovenstrooms langer vastgehouden 1
- waardoor een hoogwatergolf meer geleidelijk langs Worms zal stromen 1

29 maximumscore 3

- 1: Trier
- 2: Keulen
- 3: Basel 1

Opmerking

Alleen als alle drie de plaatsen juist zijn, dient 1 scorepunt te worden toegekend.

Een juiste uitleg is:

- Bij Basel wordt de Rijn vooral gevoed door smeltwater (oorzaak) 1
- waardoor de afvoer een piek vertoont in de periode april-september (gevolg) 1

Opgave 8 – Leefomgeving: Wijken in Alkmaar

30 maximumscore 2

- wijk 1: flatwijk (tweede helft 20e eeuw)
- wijk 2: stationsbuurt (circa 1900)
- wijk 3: historische binnenstad (15e-17e eeuw)
- wijk 4: wijk met woonerven (tweede helft 20e eeuw)

indien vier antwoorden juist	2
indien drie of twee antwoorden juist	1
indien één of geen antwoord juist	0

31 maximumscore 3

- Het zijn jonge en hoogopgeleide bewoners 1
- Juiste kenmerken zijn: 2
 - de nabijheid van het stadscentrum / veel voorzieningen
 - de monumentale woningen

Opmerking

Voor ieder juist kenmerk 1 scorepunt toekennen.

32 maximumscore 2

Juiste kenmerken zijn:

- De VINEX-wijken liggen verder van het stadscentrum af dan de wijken met woonerven.
- In VINEX-wijken is een gevarieerder aanbod aan woningen dan in de wijken met woonerven.
- In VINEX-wijken zijn de tuinen kleiner dan in de wijken met woonerven.
- VINEX-wijken zijn vaak opgezet als een historische binnenstad en de wijken met woonerven niet.

per juist kenmerk	1
-------------------	---

Bronvermeldingen

Opgave 1

bron 1 vrij naar: Japan Center for Economic Research

Opgave 2

bron 1 vrij naar: <http://uppsala.academia.edu/AshokSwain/Papers>, 2011

Opgave 3

bron 1 vrij naar: <http://vulcan.wr.usgs.gov>

bron 2 bron: Cito

bron 3 vrij naar: De Grote Bosatlas, kaart 176A, 53e druk

Opgave 4

bronnen 1 en 2 vrij naar: www.klimadiagramme.de

Opgave 5

bron 1 vrij naar: www.nationalgeographic.nl

Opgave 6

bron 1 vrij naar: Westerman, Diercke Regionalatlas Südostasien, Braunschweig 2010

Opgave 7

bron 1 vrij naar: Te Linde, A.H., J.C.J.H. Aerts & J.C.J. Kwadijk: Effectiveness of flood management measures on peak discharges in the Rhine basin under climate change, Journal of Flood Risk Management, 2010

bron 2 vrij naar: www.iksr.org

Opgave 8

bron 1 vrij naar: <http://alkmaar.straatinfo.nl/buurtgegevens>